

Bu durum Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da tepkisine neden oluyor. Erdoğan İtalya seyahati dönüşünde şu açıklamayı yapmıştı: "Şu anda yüzde 16, 17, 18, hatta 20'nin üzerinde faiz uygulayan bankalar var. Bunların olduğu bir finans sektörü içinde, yatırımcı nasıl olacak da işine girecek? Bu şartlarda istihdam nasıl düzelecek? Geçenlerde bir banka

kârını açıklıyor: 6 kûsur milyar TL. Şimdi biz bu faiz lobisine mi çalışacağız? Buna çalışırken orada ezilen kim? Millet zannediyor ki krediyi alan eziliyor; krediyi alan değil aslında tüketici eziliyor. Krediyi alan, öyle veya böyle işini çeviriyor; çeviremiyorsa da batıyor"

Erdoğan TCMB ve BDDK ile beraber kamu bankalarının faizler konusunda harekete geçmesini isteyerek şu

ifadeleri kullandı, "Birinci derecede Merkez Bankası ve BDDK, ondan sonra da devletin bankaları burada aktif rol almak zorunda. Siz aktif rol almadıktan sonra, öbürleri istediği gibi at oynatır... İş sağlamsa tutarsak oralara ulaşırsınız, kararlı duracağız, kesinlikle faizde taviz vermeyeceğiz. Faizi aşağıya doğru çekeceğiz. Faizi aşağıya doğru çektiğimizde enflasyon da düşecektir."

'İşletmelerin kârını faiz eritiyor'

Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Ahmet Nazif Zorlu:** Finansman maliyetlerinden kim şikâyet etmez ki, herkes şikâyetçi.

Yüksek faiz yatırımlarının önünün kesilmesi demek. Bunun ayakları da olması gerekir. Faizden tabii ki herkes şikâyetçi. Bugün sayın Cumhurbaşkanımız da Ekonomi Bakanımız da, vatandaş da, sanayici de şikâyet ediyor. Kim yüksek faizden mutlu olabilir? Yüzde 20 faizlerle nasıl yatırım yapılacak. Bunun ayakları var. Bunun tanımlanması lazım. Bunun için dış kaynak önemli ama herkesin oturup bir düşünmesi lazım. Faizle bu işin gitmeyeceğini biliyoruz. Faiz, kârları eritiyor, şirket bilançoları her şeyi gösteriyor.

'Kârdan feragat etmeliler'

Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı **Hasan Ali Cesur:** "Kamu bankaları da faizlerin yüksek olduğunun farkında. Kamu

bankalarının daha duyarlı ve örnek olması gerekiyor. Bürokratik hiyerarşi ile hareket ettikleri için uygulamalarının daha hızlı olması gerekiyor. Öncelikle karlılıklarını düşürerek faizden düşmesine vesile olacak şekilde piyasaya arz etmeleri gerekiyor. Cumhurbaşkanımızla yürekten katılıyorum. Faize karşı olduğumuzu baştan beri söylüyorum."

'Yüzde 20 faiz olur mu?'

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **Adnan Dalgakıran:** Hangi yatırımcı, faizi ister. Faizler yüksek olduğu zaman yatırımlar durur. TL

faizleri yüzde 20'lere kadar çıktı. Dolayısıyla bu faizler yatırım yapılabilir faizler değil. Faizler sadece bankaların inisiyatifi ile çözülemez. Bunun çok sebebi var. Bu sebeplerden biri enflasyon. Enflasyon yükseliyor. Faiz yükseliyor. Ama asıl neden Türkiye'nin daha katma değerli üretim yapamaması. Türkiye'nin ilk bin sanayi kuruluşuna baktığımızda kârlar oldukça düşük. Yüksek katma değerli üretim de olmadığı için hem düşük karlı işletmelerin olacak hem yüksek faiz ödeyeceksin. Bu içinden çıkılmaz bir durum. Faizlerin yüksek olmasını kimse istemez. Bunu da devlet büyükleri görüyor. Yatırımların düşük olmasından faizlerin yükü anlaşılıyor. İnşallah gereğini yaparlar.

'Kamu bankaları kâr yarışını bıraksın'

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı **Ali Kopuz:** Büyümenin önündeki en önemli engellerden biri faiz. Bütün sektörler faiz oranlarından şikâyet ediyor. Bu kadar yüksek faizlerle kimse

yatırım yapamaz. Devletin yanında olması gereken kamu bankalarının özel bankaların bile önüne geçerek kâr yarışına girmesi düşündürücü. Bankaların da karlarından fedakârlık etmeleri lazım.

'BDDK 'karşılık' kartını kullansın'

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl: TCMB'nin kredi piyasasını etkileme yönünde sahip olduğu zorunlu karşılıklar gibi politika

araçları yeterli değil. Kredi piyasası üzerinde daha etkili politika araçlarına sahip olan BDDK'nın devreye girmesi gerekiyor. BDDK'nın kredi karşılıkları üzerinden yaptığı düzenlemelerin çok daha etkili olduğunu gördük. Nihayetinde hem dünya örneklerinde hem de Türkiye örneğinde görüldüğü üzere, salt para politikası araçları ile fiyat ve finansal istikrarı sağlama yolunda arzulanan sonuçlara ulaşmak mümkün olmamaktadır.

'Kamu bankaları örnek olmalı'

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı **Bendeve Palandöken:**

"Kamu bankaları özel bankalarla yarışıyor. İlk olarak devlet bankaları indirim yapmalı ki özel bankalara da örnek olur. Ürünlerde de ucuzlama olur. Faiz önemli bir fiyat artışı sağlıyor. Paranın maliyeti ne kadar düşerse o oranda fiyatlara yansır. Vatandaş da daha ucuza hayatın devam ettirir"

YENİ GÜN EKONOMİ YAZI DİZİSİ

Yıldızlaşan sektörler-5

SAVUNMA SANAYİ

Sanayi girişimcisinin ruhu millileşme ve yerleşme

Türkiye bölgesel barışın korunmasında savunma sanayini güçlü tutmak zorunda olan bir ülke. Bu bilinçle de savunma sanayi sektörünün oluşturulmasında oldukça mesafe katedildi. Aselsan, Havelsan, Roketsan, TAI-TUSAŞ Türk Havacılık ve Uzay Sanayi, TEI-TUSAŞ Motor Sanayi, Makina Kimya Endüstrisi, özel sektörde pek çok firma, tedarik zincirinde önemli görevler alıyorlar. Son yıllarda savunma sanayine millileştirme ve yerleşme kavramları damgasını vurdu. Bunun anlamı, yarım yüzyıldır savunma gereçlerini sadece ithal ederek yapan Türkiye'nin artık dışa bağımlı olmayıp, içeride kendi ihtiyaçlarını karşılayacak ekosistem oluşturması. Artık güçlü sanayi firmaları tank, tüfek, uçak üretebiliyor. Bunun olması için kamu idaresi de olağanüstü destekler sağlıyor. Sektörün son fotoğrafı, İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) düzenlediği Savunma Sanayii Zirvesi'nde ortaya kondu. Sektörün önde gelen kamu ve özel kuruluşlarının yanı sıra sanayiciler buluştuğu platformda konuşan Savunma Sanayi Müsteşar Yardımcısı Dr. Celal Sami Tü-

fekçi, Türkiye'nin jeopolitik konumu ve çevresindeki olaylar nedeniyle çok güçlü olması gerektiğini ifade etti. Son yıllarda yapılan insansız hava aracı, yerli jet uçağı gibi çalışmalara değinen

Tüfekçi, dışa bağımlılığı minimize etmek gerektiğini anlattı. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) ihtiyacı olan yedek parçaların alımında zorluklar yaşandığını hatırlatan Tüfekçi, "Türk sanayicisi bunları

rahatlıkla üretebilir" derken, bunun için destekler hazırlandığını da vurguladı. 2017 yılı itibarıyla savunma sanayisinde yüzde 20 ciro artışı yakalandığı, ihracatın da 1.6 milyar dolara yükseldiği bu zirvede

dile getirildi. Savunma Sanayi Müsteşar Yardımcısı Tüfekçi, sektörün daha da büyümesi adına yapılan çalışmalarını, "Sadece TSK'yı değil dost ve müttefik ülkeleri de donatmamız lazım. KOBİ'leri yetkin hale getirmek için çalışıyoruz. Bu konuda KOBİ'lerden çok ilgi var. Proje yağıyor. Firmalara nitelikli ürün ve altyapı kredisi veriyoruz. İhracat kredi mekanizmasıyla ilgili çalışmalarımız sürüyor" sözleriyle ortaya koyuyor.

ÖNEMLİ MESAFELER ALINDI

Türkiye savunma sanayinin geliştirilmesi ve TSK'nın modernizasyonunda önemli mesafeler aldı. İSO Başkanı Erdal Bahçıvan, "En önemli nokta ise savunma sanayimizde yerlilik oranının yüzde 65'lerin üzerine çıkmış olması" diye Türk özel sektörünün savunma sanayindeki rotasını da çizmiş oluyor. Savunma Sanayii Müsteşarlığı'nın çabaları, somut ürünlerle buluşuyor. Müsteşarlığın projeleri arasında kızılötesi sensör teknolojileri, süper örgü teknolojisini, RF güç yükselteçleri, mikrobolometre teknolojisinin geliştirilmesi var. Bu amaçla yapılan çalışmaların 2018'de ayrı ayrı gündem olması kaçınılmaz gibi duruyor. Zira pek çok sektörün sürükleyicisi olan savunma sanayinden Türkiye'nin beklentileri var.

YARIN: TEKNOLOJİ VE YAZILIMDA YENİ EYLEM PLANI